

ת"פ 36827/11/15 - מדינת ישראל נגד ניסים בן שימון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 36827-11-15 מדינת ישראל נ' בן שימון

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

ניסים בן שימון

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד יואב שמלה ועו"ד רעות בר טוב

ב"כ הנאשם עו"ד ליגל יחזקאל

הנאשם בעצמו

גזר דין

1. הנאשם הורשע ביום 5.12.2017, לאחר ניהול הוכחות ובהתאם להודאתו, בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").

תמצית כתב האישום והסדר הטיעון

2. על פי המפורט בכתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום"), בתאריך 26.1.15, סמוך לשעה 8:51, נערך חיפוש בבית הנאשם ברחוב אלנבי 78, דירה 4 בתל אביב. בנסיבות אלו, החזיק הנאשם ברשותו בדירתו, 0.67 גרם קנבוס בצנצנת במטבח, על הארון בסמוך לכניסה לדירה 18 בולי סם מסוכן מסוג LSD וכן 95 אריזות של סם מסוכן מסוג AMB-5F במחסן דירתו בקומת הכניסה בבניין. במעשיו אלה החזיק הנאשם בסם מסוכן שלא לצריכתו העצמית, ללא היתר כדין או רישיון מהמנהל.

3. הצדדים הסכימו כי הנאשם יישלח לקבלת תסקיר שירות המבחן לעונש, אך לא הגיעו להסכמה באשר לעונש אשר ייגזר. תסקיר ראשון בעניינו של הנאשם התקבל ביום 24.5.2018 (להלן: "התסקיר הראשון"), תסקיר נוסף התקבל על פי הוראתי ביום 26.6.2018 (להלן: "התסקיר המשלים").

תסקירי שירות המבחן

4. בתסקיר הראשון פורט כי הנאשם מוכר לשירות המבחן מינואר 2016 אז הופנה לקבלת תסקיר בגין ביצוע עבירות שעניינן החזקת סם שלא לצריכה עצמית לצד עבירות נוספות (ת"פ 14577-03-13). באותו עניין הושת על הנאשם, בין היתר, צו מבחן אשר הוארך ועתיד להסתיים ביום 12.12.18. הנאשם אף נמצא לקראת סיום ריצוי עונש של עבודות שירות אשר נגזר עליו בתיק זה. שירות המבחן מפרט כי הנאשם עזב את הישיבה בה למד בגיל 13.5 בעקבות חוויה קשה ואף עזב את ביתו וניתק קשר עם בני משפחתו, מהם לא קיבל תמיכה לאחר אותו אירוע, על פי תפיסתו. הנאשם תאר תחושות קשות לאורך ילדותו במסגרת המשפחתית. לאורך השנים היה חסר דיור קבוע, פוטר משירות צבאי לאור אי התאמה והתקשה לשמור על יציבות תעסוקתית. בעת עריכת התסקיר היה הנאשם בן 27, נשוי ואשתו בהריון, עבד כשכיר והתגורר ביחידת דיור בבית משפחה אשר "אימצה" אותו. לדברי הנאשם, הקשר הזוגי מסייע לו לשמור על שגרת חיים נורמטיבית והקשר עם המשפחה אשר "אימצה" אותו מספק לו תחושת שייכות, קבלה ותמיכה.

5. שירות המבחן פירט את עברו הפלילי של הנאשם הכולל 3 הרשעות קודמות ובכלל זאת הרשעתו בשנת 2017, אז הורשע כאמור בין היתר בעבירות סמים. שירות המבחן פירט את התרשמותו מהנאשם בעבר, לפיה הנאשם נעדר גורמי תמיכה משמעותיים, נאלץ מילדותו להתמודד בגפו עם משברים וחוויות טראומטיות באופן לא מותאם ועל רקע זה, החל להשתמש בסמים וניהל אורח חיים בשולי החברה. בתסקיר פירט שירות המבחן את ניסיונות העבר לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית. כן ציין כי מאז ה- 12.12.2017, כאשר החליט בית המשפט להאריך את המבחן בשנה, לאחר שהפסיק הנאשם את הטיפול וניתק קשר עם שירות המבחן, מוסר הנאשם בדיקות שתן נקיות באופן קבוע ואף נבחנים מענים טיפוליים להם הוא זקוק.

6. התסקיר מפרט כי הנאשם לוקח אחריות על ביצוע העבירה הנדונה ומגלה הבנה באשר להתנהלות הבעייתית שאפיינה אותו בתקופת ביצועה וטרם הושת עליו צו המבחן בתיק הקודם. לדברי הנאשם, השתמש בסם מסוג גראס מאז היותו בן 14, התמכרותו לסמים העמיקה (סמי פיצוציות, קאנאבואידים והליוצנטריים), ניהל אורח חיים שולי ואף תקופה ארוכה היה מחוסר דיור. לדבריו, כיום אינו משתמש בסמים ולראשונה בחייו חש מחויבות ואחריות כלפי המשפחה ש"אימצה" אותו וכלפי אשתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מכיר בבעייתיות בהתנהלותו ומגלה רצון לשנות את דרכי התמודדותו ולהתחיל חיים חדשים.

7. בתסקיר פורטו גורמי הסיכון בעניינו של הנאשם ובכלל זאת התנהלותו בביצוע העבירה, אורח החיים השולי אותו ניהל והסתבכותו בפלילים, כמו גם שימושיו בסמים כדרך להפגת מצוקותיו הרגשיות, משברים וחוויות טראומטיות והפנמת דפוסים עבריינים על ידו. לצד זאת ציין כי לראשונה בחייו מצליח הנאשם כיום להתמיד בקשרים חיוביים עם המשפחה אשר "אימצה" אותו ואף לבנות משפחה גרעינית משל עצמו, חש הכרת תודה ואף מבין כי יש מי שעלולים להיפגע מהתנהלותו. שירות המבחן הפנה לגורמים מצמצמי סיכון בעניינו של הנאשם, ובכללם רצונו והכרתו בבעייתיות שבמצבו ורצונו לשנות דפוסיו והשקעת כוחותיו בכך, הצלחתו בתהליך הגמילה ותחילת ניסיונו לקבל טיפול מתאים, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן ומסירת בדיקות שתן נקיות מסמים, העובדה שלא נפתחו כנגדו תיקים חדשים, היות ההליכים המשפטיים גורם מטלטל והשתלבותו מחדש בטיפול. ההערכה היא כי הצטמצם הסיכון להישנות התנהגות בעייתית.

8. לאור המפורט והתרשמות שירות המבחן לפיה מאמציו של הנאשם להשתלב בטיפול לשם התמודדות עם מציאות חייו המורכבת הם כנים, ומבלי להתעלם מחומרת העבירות שביצע, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית. הומלץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, לצד 200 שעות של"צ.

9. בתסקיר משלים אשר התקבל פורט כי הנאשם עובד כיום כשכיר בחברה המספקת שירותי תמיכה אינטרנטיים ונמצא לקראת סיום ריצוי עונש עבודות השירות שהוטל עליו בת"פ 14577-03-13. בשיחה עם המפקחת על הנאשם בעבודות השירות מסרה כי הוא מבצע את עבודות השירות באופן תקין ללא כל בעיות משמעת. עוד פורט כי במהלך תקופת הדחייה הקפיד הנאשם על שמירת קשר ושיתוף פעולה מלא עם שירות המבחן, תיאר כי הוא חושש מפני מאסר בפועל אשר עלול להביא להתדרדרות במצבו הנפשי והרגשי, הבהיר נכונותו להשתלב בתהליך טיפולי ומכיר בכובד האחריות המוטלת על כתפיו לאור אבהותו הצפויה.

10. על פי התסקיר המשלים הנאשם החל להשתתף בקבוצה טיפולית למכורים נקיים לחומרים פסיכו-אקטיביים. עד כה, השתתף במפגש ראשון של הקבוצה, התייחס לעצמו, להתמכרותו ורצונו לשינוי, וניכר כי הוא יכול להפיק תועלת מההליך הטיפולי. במקביל, ממשיך הנאשם למסור בדיקות שתן אחת לשבוע באופן קבוע בשירות המבחן בנתניה. עד כה מסר שבע בדיקות שתן נקיות לאורך החודשים מרץ, אפריל, מאי ויוני השנה. על פי התסקיר במצבו של הנאשם קיימת חשיבות בהטלת ענישה שיקומית אשר תתמוך ותשמר את השינוי הניכר באורח חייו של הנאשם אשר מתאמץ להשתלב בהליך טיפולי. שירות המבחן חזר על המלצתו העונשית.

טיעוני המאשימה לעונש

11. בעת הטיעון לעונש הפנתה ב"כ המאשימה לערך המוגן שעניינו שמירה על שלום הציבור, ולפסיקת בית המשפט העליון לפיה עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית היא אחותה התאומה של עבירת הסחר. לטענתה ניתן להבין שהנאשם התכוון לספק את הסמים לאחרים בשים לב לכך שנתפסו במקרה זה סוגים שונים של סם, אשר הוחזקו במקומות שונים בבית. מתחם העונש ההולם לטעמה נע בין 8 חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

12. באשר לנסיבות אישיות של הנאשם, ב"כ המאשימה הגישה את תע/1, הרישום הפלילי של הנאשם, וטענה כי חרף גילו הצעיר של הנאשם לחובתו 2 הרשעות קודמות והמדובר בהרשעות רלבנטיות, בין היתר בגין ביצוע עבירות מהסוג הנדון. ב"כ המאשימה לא התעלמה מן המפורט בתסקיר אודות נטילת האחריות וההבנה שמגלה הנאשם ביחס

להתנהלותו הבעייתית, ורצונו להניח מאחוריו התנהלותו העבריינית ולהמשיך בחייו. עם זאת, טענה כי תסקיר אינו קונקרטי ואינו ברור באשר למועד השתלבות הנאשם בטיפול, אופיו, תדירותו ומועד בדיקות השתן שמסר הנאשם. בנסיבות אלה עתרה לדחות את המלצת שירות המבחן באשר לענישה. לטעמה של המאשימה יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם לו עתרה, ולהטיל עליו 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילת רישיון וקנס מרתיע מלשוב ולבצע עבירות סמים.

13. בדיון שהתקיים ביום 2.7.2018, לאחר קבלת התסקיר המשלים, עמדה המאשימה על עמדתה לעונש של מאסר בפועל. יחד עם זאת הסכימה לדחיית מועד מתן גזר הדין לשם קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות ובשל לידתה הצפויה של אשתו של הנאשם.

טיעוני ההגנה לעונש

14. בעת הטיעון לעונש הדגישה ב"כ הנאשם כי הפסיקה אשר הוגשה על ידי המאשימה נוגעת למי שהואשם בעבירה של סחר בסם, וכן בנאשם אשר לא שיתף פעולה עם שירות המבחן ולא עבר הליך שיקומי כמו בעניינו. עוד הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולתסקיר הראשון בו פורטו נסיבות חייו הקשות. כן הדגישה את שיקומו של הנאשם, כך שמאז שנת 2016 נמצא בטיפול ובקשר עם שירות המבחן, מוסר בדיקות שתן נקיות לצד השיקום שעבר במסגרת חייו הפרטיים, התחתן ועתיד להפוך לאב ואף שומר על רצף תעסוקתי. בנוסף, הדגישה כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו ולא ניהל את הליך ההוכחות עד סופו. עוד ציינה כי הנאשם יכול היה לצרף תיק זה לת"פ 14577-03-13 אך לא עשה כן, ולטעמה ספק אם הענישה שם הייתה משתנה. לטעמה, נסיבות חייו של הנאשם והתהליך המשמעותי שעבר בטיפול, מצדיקים בחירה בהליך שיקומי וחריגה ממתחם העונש ההולם לפי סעיף 40 ד' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

15. בדיון אשר התקיים ביום 2.7.2018, בהסכמת המאשימה כאמור, עתרה ב"כ הנאשם לדחיית מתן גזר הדין בין היתר מאחר והנאשם טרם סיים לרצות את עונש עבודות השירות אשר הושת עליו בת"פ 14577-03-13 ועל כן לא יכול היה הממונה על עבודות השירות ליתן חוות דעת בעניין תיק זה. באותו המועד, הפנתה ב"כ הנאשם למפורט בתסקיר המשלים שהתקבל ביחס לשיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן והשתתפותו בקבוצה למכורים נקיים. בנסיבות אלה שבה ועתרה לענישה שיקומית לנאשם. עוד ביקשה כי נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, נסיבותיו המשפחתיות והעובדה שהוא מרצה עונש של עבודות שירות מזה מספר חודשים, לא יושת קנס על הנאשם. בנוסף עתרה כי לא אורה על פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם והפנתה לכך שרישיונו נפסל על פי גזר הדין בת"פ 14577-03-13. לטענתה, גם לו היה מצורף תיק זה לת"פ 14577-03-13 סביר להניח שעונשו לא היה משתנה.

דבר הנאשם

16. הנאשם ביקש כי אתחשב במצבו ופירט כי מאז גיל 16 נע בין בתי המשפט ללא משפחה והדרכה וציין את נסיבותיו האישיות. כן פירט כי הוא מצוי בטיפול כשנתיים ונותן בדיקות שתן נקיות פעמיים בשבוע אצל קצין מבחן. הנאשם סיפר כי טופל במרכז חוסן ולאחר מכן עבר לטיפול במרכז להתמכרויות ברוטשילד. עוד ציין כי אינו מצליח לפרנס את עצמו כיוון שכבר שנתיים מבצע עבודות שירות בגין תיק תעבורה ותיק נוסף.

קביעת מתחם העונש ההולם

17. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. הערך המוגן בעבירות הסמים הוא שלום הציבור ובטחונו כמו גם החוסן החברתי, ובריאות הפרט והציבור. בת"פ (י-ם) 48938-01-15 מדינת ישראל נ' דוד קריכלי (6.6.2016) (להלן: "עניין קריכלי") צוין:

"כידוע, נגע הסמים פוגע קשות בחברה, משחית את הגוף ואת הנפש, וגורם בדרך עקיפה אך בטוחה לעבירות רכוש, לזנות וקלקלותיה ולצורות החמורות של עבירות הרכוש, המגיעות במקרים רבים לכלל אלימות; שכן, מעבר לפגיעה במתמכרים, פיזית ונפשית, נאלצים המוכרים המשועבדים להשחית עצמם, בעבירות שונות, והופכים מקרבנות הסחר לפוגעים בציבור הרחב. בתי המשפט הציבו להם מטרה לבער את אותה מכת מדינה, המכלה כל חלקה טובה".

18. ברקע בחינת נסיבות ביצוע העבירות יש לתת את הדעת לכך שהנאשם לא ציין קושי כלכלי כמניע למעורבותו בעבירה אלא התייחס לקשייו הרגשיים לאור הנתק עם משפחתו מגיל צעיר כגורם לכניסתו לעולם הסמים. כמו כן, יש לתת את הדעת אף לגילו הצעיר של הנאשם, בן 27. בנוסף, יש לבחון את סוג הסם, מסוכנותו, היקף הכמות שהוחזקה והאופן בו הוחזקו הסמים. בענייננו מדובר בסוגים שונים של סמים : 0.67 גרם קנבוס, 18 בולים של LSD ו- 95 אריזות של AMB-5F.

19. סם הקנבוס אותו החזיק הנאשם נמנה עם הסמים הקלים ואינו מצוי במדרג חומרה גבוה בין הסמים השונים. סם הקנבוס נמצא בצנצנת במטבח בכמות שאיננה גדולה (0.67 גרם), הסם לא הוסתר והושם בכלי נגיש. סם מסוג AMB-5F אותו החזיק הנאשם, הינו קנבינואידי סינטטי. זהו חומר פסיכו- אקטיבי בעל השפעות התמכרותיות משנות תודעה, מצב רוח, ערות, התנהגות ותפיסה. ההשפעה של הקנבינואידים הסינטטיים על גוף האדם היא קשה וחמורה יותר מזו של צמח הקנביס. (ראו: ת"פ (חי') 9572-01-15 מדינת ישראל נ' ותד (3.6.2015)) (להלן: "עניין ותד בבית המשפט המחוזי"). מאפייניו של סם מסוג AMB-5F מלמדים על מסוכנותו העולה על זו של סמים כגון מריחואנה. (ראו: ע"פ 4915/15 ותד ואח' נ' מדינת ישראל (2.11.2015)) (להלן: "עניין ותד בבית המשפט העליון"). את סם ה- AMB-5F החזיק הנאשם במחסן כשהוא מחולק ל- 95 אריזות. ביחס לסוג זה של סם עמדו בתי המשפט על כך שאופן ייצורם בתנאים בהם אין שליטה על היקף החומר הפעיל בכל מנה, עלול לגרום לסיכון רב, מעבר לסיכון "הרגיל" הנגרם למשתמשים בסמים (ת"פ 55163-03-15 מדינת ישראל נ' אלקנה (20.7.2016)). 18 בולים של סם ה- LSD החזיק הנאשם בארון. הסם מסוג LSD אותו החזיק הנאשם, הוא סם הזייתי (פסיכודלי) בעל עוצמה רבה, אשר עלול להשפיע על ההתנהגות לאחר נטילת כמות מזערית. זהו סם סינטטי בעל השפעות גופניות, תפיסתיות ונפשיות. (ראו: ת"פ (מרכז) 332-10-16 מדינת ישראל נ' פרג ואח' (3.8.2017)).

20. מגוון הסמים אשר נתפסו לצד כמותם, המקומות בהם הוחזקו, אופן ההחזקה של חלקם, ואישור הנאשם בהחזקתם שלא לשימוש עצמי, יש בהם כדי למקם את הנאשם כחולייה בשרשרת הפצת הסם, גם אם לא כמי שסחר בהם ממש. בהתאמה, יש לקבוע כי הנזק הפוטנציאלי במעשיו של הנאשם הוא נזק ממשי. כפי שהובהר בת"פ (ב"ש) 8633-04-15 מדינת ישראל נ' פנחס דהן (20.7.2016):

"סמים אינם פריט אוסף המוחזק להנאה מעצם החזקתו או הצגתו, אלא מוצר צריכה, די יקר, הנסחר בשוק של היצע וביקוש. חזקה על מי שמחזיק בו בכמות מסחרית, שהוא עושה זאת לשם סחר בו. משכך, אין הבדל עקרוני מהותי בין חומרת מעשה ההחזקה בסם לשם סחר בו, לחומרת מעשה הסחר בסם. שני המעשים נועדו בסופו של דבר לסחר בסם. המדובר בשלבים עוקבים על פני אותו מסלול. כמובן שכאשר הסמים נתפסים לפני העברתם לאחר, הנזק שבהגעת

הסם אל הצרכן נמנע... העונש הקבוע לצד עבירת הסחר בסמים הוא אותו עונש הקבוע לצד החזקתם שלא לצריכה עצמית. והענישה המוטלת על עבירות החזקת סם שלא לצריכה עצמית אינה שונה מזו המוטלת על סחר בסם."

לצד זאת, ראו גם עניין קריכלי:

"עצם החזקת סם בהיקף רחב מלמד כי הסם נועד להפצה, והיא ממקמת את הנאשם בשרשרת האנשים האחראים להפצתו. יחד עם זאת, מקובלים עלי דברי ב"כ הנאשם שאין לראות בו כמי שהורשע בסחר, נוכח האבחנה הברורה בחוק בין החזקה לסחר, ובהתאם לכך יש לגזור את עונשו."

בנסיבות המתוארות לעיל, מסקנתי היא כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ברף הבינוני.

21. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, כפי שצוין בעניין קריכלי, ככלל, מדיניות הענישה בעבירות סמים היא מדיניות ענישה מחמירה. בע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל (22.9.2014) הובהר שוב:

"בית משפט זה קבע לא אחת כי יש להיאבק בתופעת הסמים, מן הייצור ועד ההפצה, באמצעות ענישה מרתיעה אשר הולמת את נסיבות ביצוע העבירה. בין היתר, בהתחשב בכמות הסם וסוגו, חומרת העבירות שבוצעו, חלקו של הנאשם בביצוען ועברו הפלילי של הנאשם"; וכן, "... ההלכה הפסוקה היא כי ככלל, בעבירות סמים, נסוגים השיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם מפני האינטרס הציבורי שבהרתעה והשרשת נגע הסמים".

עוד ציין בית המשפט כי הענישה בסוג זה של עבירה נועדה להעביר מסר חד משמעי של הרתעה לכל מי שמתכוון לקחת חלק בשרשרת הפצת הסם.

22. יחד עם זאת, מסקירת הפסיקה עולה כי המדובר במנעד ענישה די רחב. בדרך כלל נגזרים על נאשמים עונשי מאסר בגין ביצוע עבירות מהסוג הנדון, לעיתים קרובות, מאחורי סורג ובריה ממש, ולעיתים לריצוי בעבודות שירות.

בת"פ (ת"א) 23322/02/16 מדינת ישראל נ' בן אל (27.11.17) דובר בעבירה של מסחר, החזקה והפצת חומר אסור. נאשם 1 נתפס עם 40 שקיות "נייס גאי" אשר מאז ביצוע העבירות הוגדר כסם מסוכן, ונאשם 2 עם 99 שקיות. לגבי הנאשם 1, נעדר עבר פלילי, המליץ שירות המבחן על עונש מאסר בעבודות שירות. בית המשפט ציין כי מתחמי הענישה הם בין עבודות שירות לבין כליאה, תוך הפנייה לפוטנציאל הנזק החמור "שבסמי רחוב" או "סמי מעבדה" מסוג קנבואיד סינטטי. על הנאשם נגזרו חודשיים עבודות שירות לצד קנס, מאסר מותנה פסילה מותנה והתחייבות.

בת"פ (רמ') 16980-01-14 מדינת ישראל נ' יחזקאל (20.11.14), הורשעו הנאשמים בעבירה של איסור ייצור חומר אסור בהפצה. הנאשמים החזיקו 405 שקיות, בהם היה חומר מסוכן מסוג PB 22. הנאשמים צעירים, אחד מהם ללא עבר פלילי והשני בעל הרשעה אחת שאינה רלוונטית. נידונו ל- 6 חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים.

בת"פ 1786/04 מדינת ישראל נ' קריחלי (22.6.05) דובר בנאשם אשר הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בהחזקת סם

מסוג הרואין במשקל נטו של 1.1328 גרם לצריכתו העצמית, ובהחזקה שלא לצריכתו העצמית של 56 ריבועי נייר מסוג LSD. לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם תוך מתן משקל לשינוי משמעותי בחייו, שיתוף פעולה עם שירות המבחן, אי פתיחת תיקים נוספים כנגדו ותסקיר חיובי, השית עליו בית המשפט 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 4,500 ₪, וצו מבחן למשך 6 חודשים.

בת"פ 55163-03-15 מדינת ישראל נ' אלקנה (20.7.2016) הורשע הנאשם על פי הודאתו בהחזקת 2.582 קילו AMB-5F וכדורי תחמושת. מתחם העונש ביחס לעבירות הסמים נקבע בין 8-30 חודשי מאסר, על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לכמות הגדולה של הסם, ולעבירות הנוספות לצד רצונו להשתקם ועברו הפלילי. גם במקרה זה הפנה בית המשפט לנזק הפוטנציאלי הרב בסם מסוג זה נוכח מאפייניו. לצד זאת לכך שהגם שעל הענישה ביחס לסם זה להיות מחמירה, יש לפעול בהקשר זה בהדרגה, עקב הכללתו החדשה יחסית של הסם בפקודת הסמים, תוך הפנייה לעניין ותד בבית המשפט המחוזי והעליון.

23. לאחר שקילת נסיבות ביצוע העבירה, ובכלל זאת כמות הסמים וסוגם, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והענישה הנוהגת, מתחם העונש ההולם במקרה זה, ביחס לעונש המאסר, נע בין 6 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר. באשר לעונש הקנס, אין חולק כי יש חשיבות להשתת קנס מרתיע על המבצע עבירה מסוג זה, בפרט בשים לב לכך שהחזקת הסם הייתה שלא לשימוש עצמי ועל מנת להרתיע מפני מניע כלכלי בביצוע עבירות מסוג זה. יחד עם זאת, בעת קביעת מתחם הקנס יש לתת את הדעת למצבו הכלכלי של הנאשם. הנאשם הבהיר כי הוא מתקשה לעבוד נוכח ריצוי עבודות שירות על ידו משך תקופה ממושכת והוא נעדר גורמי תמיכה בפן הכלכלי. בנסיבות אלה מתחם הקנס יעמוד בין 2,000 - 5,000 ₪, אשר יפרס לתשלומים.

הנסיבות הקונקרטיות

24. הנאשם, יליד שנת 1991, נשוי. לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה בעבירות מהסוג הנדון. כך, בשנת 2017 הורשע במסגרת ת"פ 14577-03-13 בביצוען של מספר עבירות בשנים 2011-2012, ביניהן שתי עבירות של החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית. בגין עבירות אלה נגזרו על הנאשם עונשים שונים ובכללם אף הושת צו מבחן. כמפורט בתסקיר הראשון ובעת/1 (הרישום הפלילי), בעקבות פניית שירות המבחן לדיון מחדש, הוארך הצו על ידי בית המשפט עד לחודש דצמבר 2018. בנוסף, בשנים 2013 ו- 2011 הורשע הנאשם בבית משפט לנוער ובית המשפט השלום בהתאמה, בביצוע עבירות נוספות. אין ספק כי ביחס לגילו של הנאשם, המדובר בעבר פלילי שאינו זניח, ואף רלבנטי לעניינו (ביחס לעבירות החזקת הסם שלא לצריכה עצמית) ועליו להישקל לחובתו. הגם שהעבירה מושא התיק הנדון בוצעה בשנת 2015, בזמן שהתנהל כנגד הנאשם ההליך הפלילי בת"פ 14577-03-13, ובכך מידה של חומרה, יש לזכור כי באותו מועד טרם החל ליווי שירות המבחן בת"פ 14577-03-13 (אשר החל בשנת 2016 על פי התסקירים שהתקבלו) ובכך נסיבה ממתנת.

25. בתיק זה נשמעו ראיות ואף נשמעה עדות הנאשם בפרשת ההגנה. בסופו של דבר ולאחר שתוקן כתב האישום, בחר הנאשם להודות ונטל אחריות על מעשיו. אמנם לא ניתן לזקוף לזכותו חיסכון זמן שיפוטי ניכר בנסיבות, אך הודייתו ולקיחת האחריות ישקלו לקולא במסגרת שיקולי הענישה. גם בהקשר זה יש לציין את התסקירים אשר התקבלו והתרשמות שירות המבחן מנטילת האחריות על ידי הנאשם והבנתו את ההתנהלות הבעייתית אשר אפיינה אותו בעת ביצוע העבירה.

26. נתתי דעתי לבקשת ההגנה לאמץ את המלצת שירות המבחן לענישה שיקומית בדמות של"צ וצו מבחן ואף

להפניית הסנגורית לסעיף 40ד' לחוק העונשין ובקשתה לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא במידת הצורך, לאור שיקום הנאשם. התסקירים אשר הוגשו אכן מפרטים את גילו הצעיר של הנאשם, נסיבות חייו המורכבות, את השינוי המשפחתי והתפיסתי שערך הנאשם, את העובדה שהוא נותן בדיקות שתי נקיות, נמנע מלבצע עבירות נוספות, התחתן, שומר על רצף תעסוקתי ואף מציין כי שולב בטיפול. אין להתעלם מהמאמצים אותם משקיע הנאשם בחודשים האחרונים תוך שהוא מפגין מחויבות להליך שיקומו ואף מהאינטרס הציבורי הידוע שבשיקום הנאשם באופן כללי ובסוג זה של עבירות וגמילות מסמים (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויה (21.3.2011)). יחד עם זאת, ומבלי להקל ראש כלל וכלל בדרך הטובה שעשה הנאשם עד כה, אינני סבורה שבנסיבות הנדונות המדובר בשיקום המצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם לאחר שבחנתי את מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם כמפורט לעיל בהרחבה, לצד המפורט בתסקירים וכלל הנסיבות. (ראו ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18) וכן ת"פ (מחוזי - ח"י) 48024-03-17 מדינת ישראל נ' פייבושנקו (14.6.2018)).

27. בעת שקילת כלל השיקולים לא ניתן להתעלם מכך שלצד הדרך המבורכת אותה עשה הנאשם, רק בחודש דצמבר 2017 פנה שירות המבחן בבקשה לבית המשפט ביחס לצו המבחן אשר הושת על הנאשם בת"פ 14577-03-13 לאור הפסקת הטיפול על ידי הנאשם וניתוק הקשר עמו. על פי החלטת בית המשפט הווארץ הצו עד לחודש דצמבר 2018. בנוסף יש לזכור כי על פי התסקיר המשלים הנאשם שולב בקבוצה טיפולית והחל בטיפול רק בחודש יוני 2018, הגם שצוין כי הוא משתף פעולה עם שירות המבחן ואף כי עולה הרושם כי יוכל הפיק תועלת מהטיפול. יש לזכור בקשר לעונש המוצע על ידי שירות המבחן כי המלצת שירות המבחן, חרף חשיבותה, היא עדיין בגדר המלצה (רע"פ 262/14 נאשף נגד מדינת ישראל (22.1.2014), ע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל (3.4.2014)).

28. לצד זאת, אינני מוצאת כי נכון במקרה זה לגזור את עונשו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריה, כעתירת המאשימה. ראשית, תחתית מתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר נקבע על ידי ל- 6 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה, וגם עמדת המאשימה היא שלאור כלל הנסיבות אשר פורטו נכון לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם (שלטעמה עומד על 8 חודשי מאסר בפועל). שנית, אמנם ניתן לומר כי עתירה לעונש של מאסר מאחורי סורג ובריה לנאשם היא עמדה ראויה ומובנת בסוג זה של עבירות ונוכח עברו הפלילי של הנאשם. יחד עם זאת, בנסיבותיו הכוללות של הנאשם, לאור הדרך אותה עשה המפורטת בתסקירי שירות המבחן ומשהנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, גם האינטרס הציבורי לא יצא נשכר מגזירת עונש מסוג זה על הנאשם. בעת גזירת הדין יש לתת את הדעת גם לסיכון להתדרדרותו של הנאשם בנסיבותיו, ובכלל זאת הסיכון שבחיכוך עם סביבה עבריינית וההרחקה מגורמי התמיכה המצויים סביבו כיום, בדמות רעייתו ומשפחתו "המאמצת". ראו בהקשר זה דוח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (2015) (להלן: "דוח דורנר"):

"...לכליאה גם השפעה הפוכה על רמת העבריינות. בזמן שהות בכלא מאבדים אסירים חלק גדול מהכישורים והיכולות להתפרנס באופן חוקי, ולא אחת המאסר מחזק אצלם דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים כך שהסיכוי של אסיר לשעבר לחזור ולבצע עבירות גדול יותר מהסיכוי של עבריין שנידון לעונש מחוץ לכתלי הכלא."

29. בנסיבות אלה, נכון וראוי כי מאמציו השיקומיים של הנאשם והדרך שעשה עד כה יביאו למיקומו ברף התחתון של המתחם חרף עברו הפלילי הרלבנטי, ואף העובדה שביצע את העבירות מושא התיק דנן בעת שהתנהל כנגדו ההליך הפלילי בת"פ 14577-03-17, וזו אף עמדת המאשימה. לאחר איזון כלל המפורט לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות בשווים עמותה לשיקום תעסוקתי, רח' המסגר 45, נתניה. הנאשם יתייצב ביום 14.11.2018 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז מרכז, רמלה. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע על פי פקודת הסמים.

ג. מאסר על תנאי למשך 5 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה על פי פקודת הסמים מסוג עוון.

ד. קנס בסך 2,000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 1.1.19. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ה. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו. שירות המבחן יגיש לבית המשפט דו"ח ביניים בתום ששת חודשי המבחן הראשונים.

ו. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים החל מיום 1.1.19. הנאשם יפקיד את רישיונו במזכירות בית המשפט עד ליום 31.12.18 בשעה 14:00.

ז. אני פוסלת את הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים, אולם הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם תוך שנתיים מיום מתן גזר הדין הסופי, יעבור עבירה על פי פקודת הסמים.

ח. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 5,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירה בה הורשע. הנאשם יחתום על התחייבות עד השעה 12:00 בצהריים היום. לא יחתום הנאשם, ייאסר לתקופה של 14 ימים.

ניתן צו להשמדת הסמים בתום 50 יום מהיום, ככל שלא יוגש ערעור.

ככל שהופקד פיקדון במסגרת תיק זה - יושב הפיקדון למפקידו, בכפוף לכל מניעה על פי דין.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג תשרי תשע"ט, 02 אוקטובר 2018, במעמד הצדדים.

עמוד 9

